

Neurologopedia Kliniczna

Ad.1. Anatomia czynnościowa OUN

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		ANATOMIA CZYNNOŚCIOWA OUN	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		- ma usystematyzowaną wiedzę na temat budowy i funkcjonowania układu nerwowego; - ma usystematyzowaną wiedzę na temat mózgowej organizacji funkcji poznawczych - ma wiedzę na temat podziału mózgowia na płaty w ujęciu funkcji poznawczych.	
UMIEJĘTNOŚCI		- potrafi właściwie przetwarzać, oceniać i interpretować wiedzę na temat budowy i funkcjonowania układu nerwowego; - nabył umiejętność zastosowania w praktyce wiedzy na temat mózgowej organizacji wyższych czynności poznawczych.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		- ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z zakresu neuroanatomii i neurofizjologii; - ma świadomość oceny złożoności zagadnień.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		I semestr i II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: wykład	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w sali dydaktycznej oraz zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UŚ (ćwiczenia w placówce specjalistycznej na podstawie zawartych porozumień)
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów		12 h wykładu (6h – I semestr, 6h – II semestr)	
Stosowane metody dydaktyczne		wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną:	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na wykładach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zagadnienia ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • egzamin pisemny.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: • egzamin	B1. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • egzamin pisemny: testowy
Treści modułu kształcenia (program wykładów)		
1. Rozwój układu nerwowego. 2. Budowa i funkcje kresomózgowia. 3. Budowa i funkcje pnia mózgu. 4. Budowa i funkcje mózdzku. 5. Drogi piramidowe i pozapiramidowe. 6. Budowa i funkcje nerwów czaszkowych. 7. Korowe i podkorowe struktury związane z procesami mowy. 8. Podział mózgowia na płaty w ujęciu funkcji poznawczych. 9. Unaczynienie mózgu.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
A. Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Fix J., D., 1997, <i>Neuroanatomia</i>, red. J. Moryś, Wrocław. 2. Gałkowski T., Szela G., Jastrzębowska G., 2003, <i>Podstawy neurologopedii</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole. 3. Gołąb B. K., 1980, <i>Anatomia czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego</i>, PZWL, Warszawa. 4. Gołąb B., Jędrzejewski K., 1990, <i>Anatomia czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego</i>, Warszawa. 5. Fuller G., 2009, <i>Badanie neurologiczne. Seria To proste!</i>, red. W. Turaj, Warszawa. 6. Kreiner J., 1970, <i>Biologia mózgu</i>, Warszawa. 7. Netter F. H., 2008, <i>Atlas anatomii człowieka Nettera</i>, tłum. i red. W. Woźniak, K.S. Jędrzejewski, Warszawa. 8. Prusiński A., 1998, <i>Neurologia praktyczna</i>, Warszawa. 9. Sobotta J., 1994, <i>Atlas anatomii człowieka</i>, t. I. <i>Głowa, szyja i kończyna górna</i>, Wydawnictwo Urban Partner, Wrocław.		
B. Wykaz literatury uzupełniającej: 1. Górka T., Grabowska A., Zagrodzka J., 2006, <i>Mózg a zachowanie</i>, Warszawa. 2. Kossut M. (red.), 1994, <i>Mechanizmy plastyczności mózgu</i>, Warszawa. 3. Traczyk W., Trzebski A., 2001, <i>Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej</i>, Warszawa.		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]	
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	6 (I semestr), 6 (II semestr)	
Praca własna studenta	19 (I semestr), 20 (II semestr)	
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25 (I semestr), 26 (II semestr)	
Punkty ECTS za moduł	1 (I semestr), 1 (II semestr)	

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25- 30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, samodzielne wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia, przygotowywanie się do zajęć (rozszerzenie i oprac. sylabusu – O

Ad. 2. Podstawy neurologii dziecięcej, z uwzględnieniem chorób rzadkich

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		PODSTAWY NEUROLOGII DZIECIĘCEJ Z UWZGLĘDNIENIEM CHOROÓB RZADKICH	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• ma podstawową wiedzę z zakresu neurologii; • ma wiedzę z zakresu neurologii dziecięcej; • posiada wiedzę na temat wpływu wrodzonych i nabytych dysfunkcji centralnego układu nerwowego i chorób genetycznych na rozwój dziecka.	
UMIEJĘTNOŚCI		• analizuje i wnioskuje na temat wpływu wrodzonych i nabytych dysfunkcji centralnego układu nerwowego i chorób genetycznych na rozwój dziecka; • wyjaśnia patomechanizm zaburzeń w rozwoju i/lub przebiegu komunikacji językowej występujący we wrodzonych i nabytych dysfunkcjach centralnego układu nerwowego i w chorobach genetycznych.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się; jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć:	B. Sposób realizacji zajęć:
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		9 h wykładu, 3 h ćwiczeń	
Stosowane metody dydaktyczne		• wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy		• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia		A. Forma zaliczenia: • egzamin	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.

Treści modułu kształcenia (program wykładów)	
1. Rozwój psychoruchowy dziecka zdrowego ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju mowy. 2. Proste opóźnienie rozwoju mowy. 3. Afazja, dyszartria. 4. Reakcje nerwicowe (mutyzm, jękanie, zacinać, tiki). 5. Autyzm dziecięcy. 6. Zaburzenia mowy u dzieci z wybranymi schorzeniami: - mózgowie porażenie dziecięce - urazy - stany napadowe - stany zapalne - encefalopatie postępujące i niepostępujące (w tym upośledzenia umysłowe i choroby neurometaboliczne) - zespół nadpobudliwości psychoruchowej - dziecko hipotoniczne (w tym choroby nerwowo-mięśniowe)	
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej	
A. Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Czocharńska J., red., 1990, <i>Neurologia dziecięca</i>, Warszawa. 2. Czocharńska J., 1995, <i>Badanie i ocena neurorozwojowa niemowląt i małych dzieci</i>, wyd. Folium, Lublin. 3. Koehler B., Marszał E., Świetliński J. (red.), 2002, <i>Wybrane zagadnienia z pediatrii. Podręcznik dla studentów medycyny i lekarzy</i>, Śląska Akademia Medyczna, Katowice. B. Wykaz literatury uzupełniającej: 1. Gałkowski T., 1995, <i>Dziecko autystyczne w środowisku rodzinnym i szkolnym</i>, Warszawa. 2. Gałkowski T., Kossewska J., red., 2000, <i>Autyzm wyzwaniem naszych czasów</i>, Kraków. 3. Łosiowski Z., red., 1997, <i>Dziecko niepełnosprawne ruchowo</i>, Warszawa. 4. Michałowicz R., red., 1996, <i>Mózgowe porażenie dziecięce</i>, Warszawa. 5. Michałowicz P., Jóźwiak S., red., 2000, <i>Neurologia dziecięca</i>, Wrocław. 6. Milewska-Bobula B., red., 2001, <i>Cytomegalia</i>, Warszawa. 7. Piotrowski A., 1995, <i>Niewydolność oddechowa noworodków</i>, Kraków. 8. Pisula E., 1993, <i>Autyzm. Fakty, wątpliwości, opinie</i>, Warszawa. 9. Piszczek M., 2007, <i>Diagnoza i wspomaganie rozwoju dziecka. Wybrane zagadnienia</i>, Warszawa. 10. Sadowska L., red., 2004, <i>Neurologiczne metody usprawniania dzieci z zaburzeniami w rozwoju</i>, Wrocław.	
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	12
Praca własna studenta	16
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	28
Punkty ECTS za moduł	1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25- 30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, samodzielne wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia, przygotowywanie się do zajęć (rozszerzenie i oprac. sylabusu – OP)

Ad.3. Psychologia rozwojowa

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		PSYCHOLOGIA ROZWOJOWA	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		- zna podstawowe paradygmaty w psychologii rozwojowej, wie czym się różni norma od patologii - zna etapy rozwoju człowieka - zna przebieg i funkcje rozwoju poszczególnych obszarów: poznawczego z mową, fizycznego, emocjonalnego i społecznego	
UMIEJĘTNOŚCI		- właściwie stosuje terminologię i określa kategoryzacje w etapów rozwoju człowieka - rozpoznaje i analizuje rozwój normalny od patologicznego - umie wyjaśnić na podstawie zdobytej wiedzy podstawowe paradygmaty psychologii rozwojowej i klasyfikacje rozwoju	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		- zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, - rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się - jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów - widzi potrzebę pracy zespołowej - jest świadomy potrzeby współpracy z rodzicem - potrafi słuchać rodzica	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: wykłady	B. Sposób realizacji zajęć :
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		9 h wykładu	
Stosowane metody dydaktyczne		wykład z prezentacją multimedialną	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy		- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; - egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia		B. Forma zaliczenia: Zaliczenie z oceną	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w wykładach - egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.

Treści modułu kształcenia (program wykładów)	
1. Natura rozwoju psychicznego i zmiany rozwojowej 2. Teorie rozwoju psychicznego 3. Rozwój człowieka wczesne dzieciństwo i średnie dzieciństwo 4. Rozwój człowieka młodszy wiek szkolnym i wczesna dorosłość 5. Normatywny i nienormatywny rozwój mowy i komunikacji	
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej	
B. Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Psychologia rozwoju człowieka. J. Trempała 2. Psychologiczne portrety człowieka, A. Brzezińska 3. SLI i inne zaburzenia językowe. G. Karasowicz-Kupis 4. Psychopatologia wieku rozwojowego, D. Marcelli	
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	9
Praca własna studenta	18
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	27
Punkty ECTS za moduł	1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25- 30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, samodzielne wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia, przygotowywanie się do zajęć (rozszerzenie i oprac. sylabusu – OP)

Ad.4. Neonatologia

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	NEONATOLOGIA
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	• Posiada podstawową wiedzę z zakresu neonatologii • ma znajomość wad wrodzonych w obrębie twarzoczaszki • posiada wiedzę na temat wpływu zaburzeń okresu adaptacji i podstawowych jednostek chorobowych w neonatologii na sprawność i funkcjonowanie aparatu mowy
UMIEJĘTNOŚCI	• analizuje i wnioskuje na temat wpływu wrodzonych i nabytych patologii okresu adaptacyjnego na rozwój noworodka ze szczególnym uwzględnieniem funkcji oralnych, oddechowych i żywieniowych • wyjaśnia patomechanizm zaburzeń w rozwoju i/lub przebiegu komunikacji językowej występujący we wrodzonych i nabytych patologiach okresu noworodkowego

KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się; - jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: - Ćwiczenia - Wykłady	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w sali dydaktycznej oraz zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UŚ (ćwiczenia w placówce specjalistycznej na podstawie zawartych porozumień)
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	9h wykład 3h ćwiczenia	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; - ćwiczenia laboratoryjne: analiza dokumentów / metoda problemowa / analiza przypadków / dyskusja.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: zaliczenie na ocenę	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach; - zaliczenie ustne/ kolokwium
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Problematyka wykładów: - Noworodek zdrowy - okres adaptacyjny, wczesne etapy rozwoju, badanie fizykalne noworodka, rozpoznawanie nieprawidłowości - Procedury medyczne wykonywane w okresie noworodkowym i ich wpływ na okolicę oralną i aparat mowy. - Noworodek urodzony przedwcześnie - specyfika, zagrożenia, postępowanie - Niedotlenienie okołoporodowe i encefalopatia noworodkowa - przyczyny, obraz, leczenie, rokowanie - Wady wrodzone, w szczególności okolicy twarzoczaszki - wpływ na kształtowanie się aparatu mowy - Podstawowe jednostki chorobowe rozpoznawane u noworodka donoszonego i wcześniaka - rokowanie - Monitorowanie rozwoju noworodka i niemowlęcia. Praca Poradni Patologii Noworodka. Koordynacja opieki nad noworodkiem i niemowlęciem.		

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej	
A. Wykaz literatury obowiązkowej: Kubicka K., Kawalec W. (red.), "Pediatria", PZWL Warszawa 2018 Dobrzańska A., Ryżko J. "Pediatria", Elsevier Urbana:Partner, Wrocław Gadzinowski J., Szymankiewicz M., Gulczyńska E. 2014- Podstawy Neonatologii - wydanie internetowe : .Og.ump.edu. Standardy Opieki Medycznej nad Noworodkiem w Polsce - zalecenia PTN, wyd. II i III, 2017; 2019, Warszawa Szczapa J. (red.), "Podstawy neonatologii", PZWL 2008 B. Wykaz literatury uzupełniającej: Bręborowicz G., "Perinatologia" PZWL Zalecenia ERC w resuscytacji noworodka, www.erc.edu, www.prc.krakow.pl Piotrowski A. Niewydolność oddechowa noworodków, Kraków	
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	12
Praca własna studenta	18
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	30
Punkty ECTS za moduł	1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25-30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, zakł. leczenia ambulatoryjnego itp.; wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia; przygotowanie się do zajęć (oprac. i rozszerzenie sylabusu – OP)

Ad.5. Diagnoza i terapia zaburzeń połykania u dzieci

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	DIAGNOZA I TERAPIA ZABURZEŃ POŁYKANIA U DZIECI
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	• ma podstawową wiedzę dotyczącą charakterystyki dysfagii(definicje, rodzaje i etiologia) u dzieci i młodzieży • zna metody i narzędzia diagnozowania dysfagii u dzieci i młodzieży • ma podstawową wiedzę na temat usprawniania dzieci i młodzieży w przypadkach dysfagii o zróżnicowanej etiologii • zna zasady terapii dzieci i młodzieży z dysfagią • posiada wiedzę dotyczącą instruktażu dla opiekunów dzieci i młodzieży z dysfagią
UMIEJĘTNOŚCI	• potrafi zdiagnozować zaburzenia połykania • potrafi opisać objawy dysfagii oraz rozpoznać jej rodzaj • potrafi opracować program terapii neurologopedycznej w różnych przypadkach dysfagii • potrafi współpracować w interdyscyplinarnym zespole w celu uzyskania pożądaných efektów terapii dysfagii

KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, • rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się • jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów • widzi potrzebę pracy zespołowej • jest świadomy potrzeby współpracy z rodzicem • potrafi słuchać rodzica	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • wykład • ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć:
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	5 h wykładu 8 h ćwiczeń	
Stosowane metody dydaktyczne	• wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	C. Forma zaliczenia: • Zaliczenie z oceną	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
1. Anatomia i fizjologia. 2. Definicje – etiologie – skutki. 3. Kliniczna ocena połykania. 4. Podmiotowe i przedmiotowe procedury diagnostyczne. 5. Specyficzne kategorie diagnostyczne. 6. Karmienie naturalne. 7. Ślinienie. 8. Strategie terapeutyczne stosowane w dysfunkcjach połykania.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
C. Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Grabias S.,Panasiuk J,, Woźniak T. (red) Logopedia Standardy Postępowanie Logopedycznego. WUMC-S Lublin 2015 2. Obrębowski A.(red) Wprowadzenie do neurologopedii. Termedia. Poznań 2018 3. Błęszyński J.J (red) Medycyna w logopedii. Harmonia Universalis. Gdańsk 2013 4. Nehrig-Gugulska M., Żukowska-Rubik M., Pietkiewicz A.(red) Karmienie piersią w teorii i praktyce Medycyna Praktyczna. Kraków 2017		

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	13
Praca własna studenta	14
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	27
Punkty ECTS za moduł	1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25- 30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, samodzielne wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia, przygotowywanie się do zajęć (rozszerzenie i oprac. sylabusu – OP)

Ad.6. Wybrane metody neurorehabilitacji dzieci i młodzieży

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		WYBRANE METODY NEUROREHABILITACJI DZIECI I MŁODZIEŻY
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	• Posiada podstawową wiedzę o rozwoju ruchowym dziecka. • Zna rozwój aktywności odruchowej u dziecka. • Ma wiedzę dotyczącą podstawowych zaburzeń neurorozwojowych u dzieci • Zna podstawowe metody diagnostyczne neurorozwojowych stosowane przez fizjoterapeutów. Posiada podstawową wiedzę na temat metod neurorozwojowych oraz innych stosowanych w rehabilitacji pediatrycznej. • Posiada podstawową wiedzę z zakresu anatomii, diagnostyki i rodzajów terapii rehabilitacyjnych układu stomatognatycznego.	
UMIEJĘTNOŚCI	• Potrafi ocenić rozwój psychomotoryczny dziecka. • Potrafi zdiagnozować rodzaj zaburzeń napięcia mięśniowego. Potrafi dobrać adekwatną do występujących zaburzeń napięcia mięśniowego pozycję terapeutyczną. • Potrafi dobrać i wykonać wybrane techniki z metod rehabilitacji pediatrycznej • Zna podstawowe zasady handlingu noworodka i niemowlaka wg koncepcji NDT-Bobath oraz potrafi przekazać je rodzicom. • Potrafi prawidłowo zdiagnozować oraz dobrać rehabilitację adekwatną do rodzaju zaburzeń w obrębie aparatu orofacjalnego	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• Potrafi pracować w interdyscyplinarnym zespole terapeutycznym. • Potrafi nawiązać kontakt z dzieckiem w czasie przeprowadzania badania i terapii. • Rozumie potrzebę współpracy z rodzicem.	

Semestr, w którym moduł* jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: - Ćwiczenia - Wykłady	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w sali dydaktycznej oraz zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UŚ (ćwiczenia w placówce specjalistycznej na podstawie zawartych porozumień)
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	7h wykład 5h ćwiczenia	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; - ćwiczenia laboratoryjne: analiza dokumentów / metoda problemowa / analiza przypadków / dyskusja.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	B. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach; - zaliczenie ustne/ kolokwium
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Problematyka wykładów: 1 Prawidłowy rozwój psychomotoryczny. 2 Rozwój aktywności odruchowej. 3 Nieprawidłowy rozwój ruchowy oraz zaburzenia napięcia mięśniowego. Techniki stosowane w neurorehabilitacji pediatrycznej. 4 Diagnostyka zaburzeń neurorozwojowych. 5 Wybrane metody neurorehabilitacji w pediatrii. 6 Handling noworodka i niemowlaka. 7 Anatomia, diagnostyka oraz terapia aparatu stomatognatycznego.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
A. Wykaz literatury obowiązkowej: 1 Matyja M., Domagalska M. Podstawy usprawniania neurorozwojowego wg Berty i Karela Bobathów. AWF Katowice; Katowice 2011, wyd. III. 2 Gogola A., Matyja M. Edukacja sensomotoryczna niemowląt. AWF Katowice; Katowice 2010, wyd. IV 3 Banaszek G. Rozwój niemowląt i jego zaburzenia a rehabilitacja metodą Vojty. Alfa Medica Press; Bielsko Biała 2004, wyd. IV 4 Nowotny J. Podstawy fizjoterapii cz. 3- wybrane formy fizjoterapii. Kasper; Kraków 2005, wyd. 1		

5	Zawitkowski P. Poradnik opieki i pielęgnacji małego dziecka. Instytut Matki i Dziecka oraz Polskie Stowarzyszenie Terapeutów NDT-SI, Warszawa 2002, wyd. II http://www.ndt-bobath.-content/uploads/2013/11/Poradnik-dziecka.pdf
6	Gorzechowski K. Rehabilitacja stomatologiczna. Hargo; Białystok 2016. wyd 1
7	Sobotta J., Paulsen F., Waschke J. Atlas Anatomii Człowieka Sobotta Tom 3: Głowa, szyja i układ nerwowy. Edra Urban 8. Partner. Wrocław 2012, wyd IV
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	12
Praca własna studenta	18
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	30
Punkty ECTS za moduł	1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25-30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, zakł. leczenia ambulatoryjnego itp.; wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia; przygotowanie się do zajęć (oprac. i rozszerzenie sylabusu – OP

Ad.7. Wczesna interwencja i opieka logopedyczna

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	WCZESNA INTERWENCJA I OPIEKA LOGOPEDYCZNA
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	• ma podstawową wiedzę na temat wpływu chorób i zaburzeń rozpoznawalnych w okresie noworodkowym na rozwój funkcji pokarmowych, oddechowych i mowy • ma wiedzę na temat anatomii i fizjologii traktu orofacjalnego • posiada wiedzę na temat normy i patologii w przebiegu funkcji pokarmowych i mowy od okresu noworodkowego do 3 roku życia • ma wiedzę na temat rozwoju psychomotorycznego dziecka w pierwszych 3 latach życia • zna narzędzia diagnostyczne umożliwiające wykrycie wczesnych zaburzeń funkcji pokarmowych i mowy • posiada wiedzę na temat metod i technik stosowanych w ramach wczesnej interwencji logopedycznej
UMIEJĘTNOŚCI	• potrafi przeprowadzić diagnozę i terapię wczesnych nieprawidłowości związanych z przyjmowaniem pokarmu oraz rozwojem mowy • potrafi współpracować w interdyscyplinarnym zespole w celu uzyskania pożądaných efektów terapii zaburzeń pokarmowych oraz opóźnień i nieprawidłowości w rozwoju mowy • potrafi wykorzystać w praktyce posiadaną wiedzę by skutecznie prowadzić wczesną terapię logopedyczną małego dziecka • potrafi współpracować z rodzicami w ramach prowadzonej terapii logopedycznej

KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, • rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się • jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów • widzi potrzebę pracy zespołowej • jest świadomy potrzeby współpracy z rodzicem • potrafi słuchać rodzica	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • wykład, ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	6 h wykładu 4 h ćwiczeń	
Stosowane metody dydaktyczne	• wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	D. Forma zaliczenia: • zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
9. Podstawy wczesnej interwencji logopedycznej 10. Przyczyny wczesnych zaburzeń rozwoju funkcji pokarmowych i mowy 11. Anatomia i fizjologia traktu orofacjalnego 12. Norma i patologia w rozwoju funkcji pokarmowych i mowy 13. Zaburzenia w przyjmowaniu pokarmu i rozwoju mowy , a etapy rozwoju psychomotorycznego 14. Choroby okresu noworodkowego i ich wpływ na nieprawidłowości w przyjmowaniu pokarmu 15. Narzędzia diagnostyczne oraz metody i techniki terapeutyczne stosowane w ramach wczesnej interwencji logopedycznej		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
D. Wykaz literatury obowiązkowej: 5. Grabias S.,Panasiuk J,, Woźniak T. (red) Logopedia Standardy Postępowanie Logopedycznego. WUMC-S Lublin 2015 6. Kaczorowska-Bray K. Milewski ST. (red) Wczesna interwencja logopedyczna Harmonia Uniwersalis 2016 7. Błęszyński J.J. (red) Medycyna w logopedii Harmonia Uniwersalis 2012 8. Nehring-Gugulska M., Żukowska-Rubik M., Pietkiewicz A. (red) Karmienie piersią w teorii i praktyce Medycyna Praktyczna 2017		

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	10
Praca własna studenta	18
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	28
Punkty ECTS za moduł	1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25- 30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, samodzielne wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia, przygotowywanie się do zajęć (rozszerzenie i oprac. sylabusu – OP)

Ad.8. Diagnostyka i terapia neurogennych zaburzeń mowy u dzieci i młodzieży

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		Diagnoza i terapia neurogennych zaburzeń mowy u dzieci i młodzieży	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• ma podstawową wiedzę z zakresu podstaw neuroanatomii • ma wiedzę z zakresu funkcji poznawczych • ma wiedzę jak dokonać diagnozy neurologopedycznej badania mowy w zakresie obwodowego i ośrodkowego narządu mowy • ma wiedzę z anatomii i fizjologii obwodowego i ośrodkowego narządu mowy • posiada wiedzę na temat diagnozy i terapii neurogennych zaburzeń mowy	
UMIEJĘTNOŚCI		• analizuje i wnioskuje na temat wpływu wrodzonych i nabytych dysfunkcji centralnego układu nerwowego wpływających na rozwój umiejętności prymarnych i komunikacyjnych pacjenta • wyjaśnia patomechanizm zaburzeń w rozwoju i/lub przebiegu komunikacji językowej występujący we wrodzonych i nabytych dysfunkcjach centralnego układu nerwowego • potrafi dokonać diagnozy neurologopedycznej • potrafi prowadzić terapię neurologopedyczną	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, • rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się • jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów • widzi potrzebę pracy zespołowej	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć:	B. Sposób realizacji zajęć:
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		6 h wykładu 5 h ćwiczeń	

Stosowane metody dydaktyczne	wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; - egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	E. Forma zaliczenia: egzamin	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w wykładach - egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów)		
7. Podstawy neuroanatomii 8. Funkcje poznawcze i ich wpływ na umiejętności komunikacyjne 9. Anatomia i fizjologia obwodowego i ośrodkowego narządu mowy 10. Badanie mowy (obwodowy narząd mowy/ ośrodkowy narząd mowy) 11. Zaburzenia mowy - Proste opóźnienie rozwoju mowy. - Opóźnienie rozwoju mowy po uszkodzeniu CUN - Dysglosie - Mowa nosowa - Dysfunkcje ustno- twarzowe, a komunikacja - Afazja, dyzartria. - Dyspraksja 12. Zaburzenia mowy u dzieci z wybranymi schorzeniami: - mózgowe porażenie dziecięce - urazy - stany zapalne mózgu - dziecko hipotoniczne (w tym choroby nerwowo-mięśniowe) - choroby genetyczne		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
E. Wykaz literatury obowiązkowej: - Obrębowski A., 2012, Wprowadzenie do neurologopedii, Ponań - Milewski S., Kuczkowski J., Kaczorowska- Bray K.,2014, Biomedyczne podstawy logopedii, Gdańsk - Kaczorowska- Bray K., Milewski S., 2016, Wczesna interwencja logopedyczna, Gdańsk - Pluta- Wojciewchowska D., 2013, Zaburzenia czynności prymarnych i artykulacji, Bytom. - Masgutowa S., Regner A., 2009, Rozwój mowy dziecka w świetle integracji sensomotorycznej, Wrocław - Bełczyński J.J.,Baczała D., 2015, Wczesna interwencja w logopedii, Gdańsk. - Regner A., 2015, Poradnik terapii ustno- twarzowej - Pąchalska M 2007, Neuropsychologia kliniczna cz. 1, 2, Warszawa - Pąchalska M., 2011, Afazjologia, Warszawa		

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	11
Praca własna studenta	40
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	51
Punkty ECTS za moduł	2

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25- 30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, samodzielne wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia, przygotowywanie się do zajęć (rozszerzenie i oprac. sylabusu – OP)

Ad.9. Jąkanie wczesnodziecięce

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	JĄKANIE WCZESNODZIECIĘCE	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	- ma podstawową wiedzę z zakresu zaburzeń płynności mowy –wykazuje się znajomością teorii pochodzenia zaburzeń płynności mowy oraz na temat symptomatologii i epidemiologii; - zna metody badania osób z zaburzeniami płynności mowy, potrafi poprawnie zinterpretować zgromadzone wyniki badań; - zna zasady działania, opartych na dowodach, podejść terapeutycznych wykorzystywanych w zaburzeniach płynności mowy, a także zna zasady dokonywania wyboru i adaptacji różnych procedur terapeutycznych dla konkretnego pacjenta/klienta.	
UMIEJĘTNOŚCI	- potrafi poprawnie zaprojektować program interwencji logopedycznej z zakresu profilaktyki, diagnozy i terapii zaburzeń płynności mowy u dzieci, młodzieży i osób dorosłych; - potrafi współdziałać w zespole terapeutycznym (np. logopedy, nauczyciela, rodzica lub logopedy, psychologa, pedagoga, foniatry i pacjenta), potrafi efektywnie planować pracę własną.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- wykazuje się gotowością do kompetentnego wdrażania interwencji logopedycznej w przypadku zaburzeń płynności mowy – w tym procedur profilaktycznych, diagnostycznych i terapeutycznych z uwzględnieniem potrzeb konkretnego klienta/pacjenta; - rozumie konieczność podejmowania współpracy z innymi specjalistami oraz budowania partnerskiej relacji terapeutycznej z pacjentem zmagającym się z zaburzeniem płynności mowy lub/i z osobami z jego środowiska (rodzice, partnerzy).	
Semestr, w którym moduł*) jest	Semestr I	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: Wykład, ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału	5 h wykładu 4 h ćwiczeń	
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład: wykład problemowy z prezentacją multimedialną Ćwiczenia: ćwiczenia praktyczne: analizy przypadków, wyjaśnienie, analiza nagrań audio i wideo, demonstrowanie technik	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	ział w dyskusji na zajęciach; zielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne te w treściach modułu podczas wykładów; zamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczania do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: Zaliczenie z oceną	B. Warunki zaliczenia: Wykład: krytyczna analiza pozycji z literatury, test pisemny Ćwiczenia: pisemne opracowanie studium przypadku
		B2. Warunki zaliczenia w przypadku nieobecności: Konieczność indywidualnego zaliczenia przedmiotu poprzez napisanie testu końcowego
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Program wykładu: 1. Geneza, epidemiologia i symptomatologia zaburzeń płynności mowy. 2. Kompleksowa diagnoza logopedyczna zaburzeń płynności mowy z wykorzystaniem modelu ICF (<i>the International Classification of Functioning Disability and Health</i>). 3. Profilaktyka i wczesna interwencja w jękanu u dzieci. 4. Terapia jękania wczesnodziecięcego, jękania utrwalonego oraz gielkotu w świetle wytycznych EBP (<i>evidence-based practice</i>). 5. Zasady interwencji logopedycznej w przypadku psychogennych, neurogennych oraz zaburzeń płynności mowy o podłożu organicznym. Program ćwiczeń: 1. Praktyczne aspekty diagnozowania zaburzeń płynności u dzieci, młodzieży i dorosłych – dostępne narzędzia diagnostyczne. 2. Interpretacja wyników diagnozy oraz dobór odpowiedniego podejścia terapeutycznego (metod, technik i narzędzi terapeutycznych) do specyfiki poszczególnych zaburzeń i indywidualnych potrzeb klienta – z wykorzystaniem wytycznych EBP i modelu ICF. 3. Praktyczne aspekty wdrażania podejść terapeutycznych opartych na dowodach w terapii logopedycznej zaburzeń płynności mowy. 4. Zasady skutecznej współpracy ze środowiskiem pacjenta/klienta – wdrażanie w praktyce społecznego modelu niepełnosprawności (<i>social model of disability</i>) oraz interwencji ukierunkowanej na maksymalne wykorzystanie zasobów rodziny (<i>family-oriented/based model of intervention</i>).		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Guitar B., Peters T.J. (2014). <i>Dobór metod terapii jękania. Przewodnik dla logopedów</i> . Katowice: Wydawnictwo Centrum Logopedyczne. 2. Czernikiewicz A., Woźniak T. (2012). <i>Diagnoza psychogennych zaburzeń mowy</i> . W: S. Milewski, E. Czaplewska (red.), <i>Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki</i> . Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, s. 415-480. 3. Węsierska K., Boroń A. (2018). <i>Metody interwencji logopedycznej w przypadku zaburzeń płynności mowy u małych dzieci</i> . W: A. Domagała, U. Mirecka (red.), <i>Metody terapii logopedycznej</i> . Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. 4. Woźniak T. (2015). Niepłynność mówienia. Diagnoza i terapia osób z zaawansowanym jękanem. W: S. Grabias, J. Panasiuk, T. Woźniak (red.), <i>Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego</i> , s. 796–835. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.		
Wykaz literatury uzupełniającej: 1. Dell W. (2008). <i>Terapia jękania u dzieci w młodszym wieku szkolnym Podręcznik dla logopedów</i> . Kraków: Wydawnictwo Impuls. 2. Grabias, S., Panasiuk, J., & Woźniak, T. (red.) (2015). <i>Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego. Podręcznik akademicki</i> . Lublin: Wydawnictwo UMCS. 3. Guitar B. (2014). <i>Stuttering. An Integrated Approach to Its Nature and Treatment</i> (4 th ed.). Baltimore: Lippincott Williams & Wilkins. 4. Kelman E., Nicholas A. (2013). <i>Praktyczna interwencja w jękanu wczesnodziecięcym</i> . Gdańsk: Harmonia Uniwersalis. 5. Tarkowski Z., Humeniuk E., Dunaj J. (2011). <i>Jękanie w wieku przedszkolnym</i> . Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. 6. Węsierska K. (red.) (2015). <i>Zaburzenia płynności mowy. Teoria i praktyka. T. 1</i> . Katowice: Komlogo – Uniwersytet Śląski. 7. Węsierska K., & Gawęł, K. (red.) (2018). <i>Zaburzenia płynności mowy</i> . Gdańsk: Harmonia Universalis. 8. Yairi E., Ambrose N. (2005). <i>Early Childhood Stuttering. For Clinicians by Clinicians</i> . Austin: Pro-Ed.		

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	9
Praca własna studenta	18
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	27
Punkty ECTS za moduł	1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25- 30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, samodzielne wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia, przygotowywanie się do zajęć (rozszerzenie i oprac. sylabusu – OP)

Ad.10. Diagnostyka i terapia układu ortognatycznego

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		DIAGNOZA I TERAPIA UKŁADU ORTOGNATYCZNEGO	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• ma podstawową wiedzę z zakresu ortodoncji; • rozumie wpływ wad zgryzu na poprawność wymowy i jakość artykulacji; • rozumie zależność pomiędzy poprawnością artykulacyjną a jakością zgryzu.	
UMIEJĘTNOŚCI		• rozróżnia wady zgryzu; • właściwie stosuje terminologię z zakresu ortodoncji; • obserwuje i ocenia wady zgryzu.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• ma świadomość istotności wpływu wad zgryzu na poprawność wymowy.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • wykład; • ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów		3 h wykładu 2 h ćwiczeń	

Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; - ćwiczenia laboratoryjne: analiza tekstów z dyskusją / metoda projektów / metoda problemowa / analiza przypadków / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium; - wykonanie określonej pracy praktycznej; - egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach; - ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru; - egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów)		
Problematyka wykładów: - Przedmiot i zadania ortodoncji. - Możliwości współpracy logopedy z ortodontą. - Kalendarz rozwoju funkcji pokarmowych. - Korekta i stymulacja rozwoju funkcji pokarmowych - Diagnoza zaburzeń wymowy u osób z wadami zgryzu. - Wady wymowy u osób z wadami zgryzu z uwzględnieniem wad dotylnych, doprzednich i zgryzów otwartych.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
A. Wykaz literatury obowiązkowej: - Dietrich P. (red.), 2000, <i>Ortodoncja II</i>, (red. wyd. pol.) Masztalerz A., Wrocław. - Łabiszewska-Jaruzelska F. (red.), 1995, <i>Ortopedia szczękowa. Zasady i praktyka. Podręcznik dla studentów somatologii.</i>, Warszawa. - Rokitiańska M., <i>Podstawy ortodoncji dla logopedów</i>, Bydgoszcz 2004 - Szpringer-Nodzak M., <i>Stomatologia wieku rozwojowego</i>, W-wa 1978 B. Wykaz literatury uzupełniającej: - Konopska L., 2006, <i>Wady wymowy u osób z wadami zgryzu</i>, Szczecin. - Karłowska I., <i>Zarys współczesnej ortodoncji</i>, W-wa 2008		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)		5
Praca własna studenta		21
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		26
Punkty ECTS za moduł		1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25-30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, samodzielne wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia, przygotowywanie się do zajęć (oprac. sylabusu – O. Przybyła)

Ad.11. Diagnostyka i terapia dzieci z zaburzeniami słuchu

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		Diagnoza i terapia dzieci z zaburzeniami słuchu	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		- ma podstawową wiedzę na temat anatomii i fizjologii narządu słuchu - ma podstawową wiedzę na temat psychoakustyki - zna metody badań słuchu u dzieci - obiektywne i subiektywne oraz ich zastosowanie - ma wiedzę na temat najczęstszych przyczyn występowania niedosłuchu u dzieci, rodzajów niedosłuchu oraz adekwatnych sposobów postępowania - zna wskazania dotyczące protezowania słuchu aparatami słuchowymi i leczenia metodą implantów słuchowych u dzieci	
UMIEJĘTNOŚCI		- potrafi interpretować wyniki przeprowadzonych badań słuchu u dziecka - potrafi wykonać badanie akumetryczne i behawioralne słuchu u dziecka - potrafi wykorzystać w praktyce posiadaną wiedzę, by przekonać rodziców dot. zasadności udania się na konsultację lekarską w przypadkach tego wymagających - potrafi współpracować z lekarzem w celu uzyskania pożądanych efektów rehabilitacji słuchu i mowy u dziecka	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		- zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, - rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się - jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów - widzi potrzebę pracy zespołowej - jest świadomy potrzeby współpracy z rodzicem - potrafi słuchać rodzica	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: wykład, ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć:
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		7 h wykładu 5 h ćwiczeń	
Stosowane metody dydaktyczne		wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	F. Forma zaliczenia: • Zaliczenie z oceną	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
16. Podstawy psychoakustyki 17. Anatomia i fizjologia narządu słuchu 18. Patologia narządu słuchu, czynniki ryzyka niedosłuchu, najczęstsze schorzenia u dzieci powodujące niedosłuch. 19. Badania behawioralne słuchu 20. Obiektywna diagnostyka słuchu 21. Subiektywna diagnostyka słuchu – wybrane aspekty: badanie akumetryczne, stroikami. audiometria tonalna i słowna 22. Wskazania do leczenia operacyjnego niedosłuchu u dzieci 23. Wskazania do protezowania słuchu u dzieci 24. Implanty słuchowe. Leczenie niedosłuchu metodą implantu ślimakowego 25. Zaburzenia centralnych procesów przetwarzania słuchowego 26. Wskazania do rehabilitacji słuchu i mowy. 27. Przestrzeganie prawidłowej relacji rodzic- lekarz - terapeuta		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
F. Wykaz literatury obowiązkowej: 18. Śliwińska-Kowalska M. Audiologia kliniczna. Mediton. Łódź 2005 19. Obrębowski A., Pruszevicz A. Audiologia kliniczna. Zarys. UMP. Poznań.		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]	
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	12	
Praca własna studenta	18	
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	30	
Punkty ECTS za moduł	1	

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25- 30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, samodzielne wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia, przygotowywanie się do zajęć (rozszerzenie i oprac. sylabusu – OP)

Ad.12. Metody komunikacji alternatywnej

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		Metody komunikacji alternatywnej	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• posiada wiedzę na temat rozwoju mowy i miejsca komunikacji w codziennym życiu człowieka z niepełnosprawnością • posiada wiedzę na temat sposobów pracy z dzieckiem nieposługującym się mową werbalną • posiada wiedzę na temat alternatywnych metod komunikowania się • ma wiedzę dotyczącą podstawowych pojęć związanych z komunikacją alternatywną i wspomagającą • zna wybrane systemy AAC • ma wiedzę na temat roli nowoczesnych technologii wspierających osoby ze złożonymi potrzebami komunikacyjnymi	
UMIEJĘTNOŚCI		• potrafi posługiwać się terminologią z zakresu komunikacji alternatywnej i wspomagającej • potrafi scharakteryzować główne metody i formy komunikacji alternatywnej i wspomagającej oraz sposoby ich wspomagania • potrafi trafnie analizować i interpretować zachowania komunikacyjne osób niemówiących • potrafi tworzyć pomoce do komunikowania się oraz dostosowywać je do aktualnych potrzeb i możliwości osoby niemówiącej • potrafi współpracować w interdyscyplinarnym zespole prowadzącym terapię dziecka ze złożoną niepełnosprawnością	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, • potrafi nawiązać kontakt z osobami niemówiącymi oraz ich opiekunami • rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się • jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów • widzi potrzebę pracy zespołowej • jest świadomy potrzeby współpracy z rodzicem • szanuje godność osoby niepełnosprawnej, jej możliwości, potrzeby i ograniczenia	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • wykład, ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów		5 h wykładu 5 h ćwiczeń	
Stosowane metody dydaktyczne		• wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	G. Forma zaliczenia: • zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
28. Wprowadzenie do wspomagających alternatywnych metod komunikacji. 29. Specyficzne potrzeby i możliwości użytkowników AAC. 30. Makaton, piktogramy. 31. Symbole PCS, mówik, boardmaker. 32. Bliss jako system komunikacji. 33. Język migowy. 34. Tworzenie pomocy komunikacyjnych. 35. Wykorzystanie sprzętu technicznego do komunikowania i tworzenie pomocy dydaktycznych. 36. Zarys metodyki doboru i wprowadzania alternatywnych i wspomagających metod porozumiewania się w poszczególnych grupach użytkowników.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
G. Wykaz literatury obowiązkowej: 20. Błęszyński J. (red.), Alternatywne i wspomagające metody komunikacji, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2008. 21. Warrick A., Porozumienie się bez słów. Komunikacja wspomagająca i alternatywna na świecie, Stowarzyszenie „Mówić bez słów”, Warszawa 1999. 22. Grycman M., Smyczek A. (red.), Wiem czego chcę ! Doświadczenia polskich terapeutów i użytkowników wspomagających sposobów komunikowania się, Stowarzyszenie „Mówić bez słów”, Kraków 2004. 23. Piszczek M. (red.), Metody komunikacji alternatywnej w pracy z osobami niepełnosprawnymi CMPPP Warszawa 1997.		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)		10
Praca własna studenta		18
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		28
Punkty ECTS za moduł		1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25- 30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, samodzielne wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia, przygotowywanie się do zajęć (rozszerzenie i oprac. sylabusu – OP)

Ad.13. Elementy integracji sensorycznej

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		ELEMENTY INTEGRACJI SENSORYCZNEJ	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• ma podstawową wiedzę z zakresu rozwoju neurosensorycznego dziecka, • zna podstawowe symptomy mogące świadczyć o problemach w procesach przetwarzania sensorycznego u dziecka, • znana jest klasyfikacja diagnostyczna DC:0-3R- klasyfikacja diagnostyczna zaburzeń psychicznych i rozwojowych w okresie niemowlęctwa i wczesnego dzieciństwa, • poznał także podstawowe założenia oddziaływań terapeutycznych w świetle koncepcji SI (w tym te, które mogą być pomocne w warsztacie neurologopedy).	
UMIEJĘTNOŚCI		• potrafi modyfikować czynniki środowiskowe determinujące rozwój psychomotoryczny, • jest zdolny do pomagania rodzicom w modyfikacji czynników środowiskowych determinujących rozwój psychomotoryczny, • potrafi określić, które niepokojące zachowania mogą mieć podłoże sensoryczne i wymagają szczegółowej diagnostyki pod tym właśnie kątem, • potrafi również zebrać wywiad z rodzicami w aspekcie ewentualnych problemów sensorycznych, • potrafi ocenić stan emocjonalny dziecka i w razie potrzeby pokierować do innych specjalistów	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, • rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się • jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów • widzi potrzebę pracy zespołowej • jest świadomy potrzeby współpracy z rodzicem • czerpie wiedzę z doświadczeń rodzica • potrafi słuchać rodzica	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • wykład, ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów		6 h wykładu 6 h ćwiczeń	
Stosowane metody dydaktyczne		• wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	H. Forma zaliczenia: • Zaliczenie z oceną	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
37. Wprowadzenie do metody (koncepcji) SI 38. Rozwój procesów przetwarzania sensorycznego wg J.Ayers 39. Zmysły somatosensoryczne i ich znaczenie w rozwoju neurosensorycznym. 40. SPD (Sensory Processing Disorders) – zaburzenia przetwarzania sensorycznego 41. Podstawowe założenia oddziaływań terapeutycznych w świetle koncepcji SI 42. Prawdopodobne czynniki ryzyka SPD 43. Diagnostyka z użyciem Klasyfikacji diagnostycznej DC:0-3R (Klasyfikacja diagnostyczna zaburzeń psychicznych i rozwojowych w okresie niemowlęctwa i wczesnego dzieciństwa) 44. Zastosowanie metody (koncepcji) SI w terapii neurologopedycznej		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: 24. Ayers J., 2015, Dziecko a integracja sensoryczna, Gdańsk. 25. Kranowitz C., 2011, Nie-zgrane dziecko. Zaburzenia przetwarzania sensorycznego- diagnoza i postępowanie, Gdańsk. 26. Koomar J., Kranowitz C., Szklut S., Balzer-Martin L., Haber E., Sava D., 2013, Integracja sensoryczna. Odpowiedzi na pytania zadawane przez nauczycieli, Gdańsk. 27. Klasyfikacja diagnostyczna DC:0-3R, 2007, Klasyfikacja diagnostyczna zaburzeń psychicznych i rozwojowych w okresie niemowlęctwa i wczesnego dzieciństwa, Warszawa. 28. Eliot L., 2010, Co tam się dzieje? Jak rozwija się mózg i umysł w pierwszych pięciu latach życia, Poznań 29. Kazeł B., Wojciechowska J., red., 2017, Zmysły w komunikacji cz.2. Mowa i jej uwarunkowania, Gdańsk.		
Wykaz literatury uzupełniającej:		
1. Brazelton T., Nugent K., 2011, The Neonatal behavioral Assessment Scale, Londyn. 2. Matyja M., Gogola A., 2010, Edukacja sensomotoryczna niemowląt, Katowice. 3. Kmita G., 2013, Od zaciekania do zaangażowania. O rozwoju samoregulacji w interakcjach z rodzicami niemowląt urodzonych skrajnie wcześnie, przedwcześnie i o czasie, Warszawa. 4. Chrzan-Dętko M., 2012, Wcześniaki. Rozwój psychoruchowy w pierwszych latach życia, Gdańsk 5. Maas V., 2007, Integracja sensoryczna a neuronauka- od narodzin do starości, Warszawa. 6. Standardy opieki ambulatoryjnej nad dzieckiem urodzonym przedwcześnie. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Neonatologicznego i Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego, Warszawa 2018. 7. Fundacja Wcześniak, 2018, Niezbędnik rodzica wcześniaka, Warszawa.		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)		12
Praca własna studenta		18

Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	30
Punkty ECTS za moduł	1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25- 30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, samodzielne wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia, przygotowywanie się do zajęć (rozszerzenie i oprac. sylabusu – OP)

Ad.14. Diagnostyka radiologiczna OUN dzieci i młodzieży

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	DIAGNOSTYKA RADIOLOGICZNA OUN DZIECI I MŁODZIEŻY	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	• Posiada wiedzę z zakresu podstaw radiologicznej anatomii OUN • Posiada wiedzę z zakresu podstawowych metod obrazowania OUN tomografii komputerowej, rezonansu magnetycznego, angiografii cyfrowej subtrakcyjnej • Posiada wiedzę w zakresie wskazań, przeciwwskazań i skutków ubocznych obrazowania OUN z uwzględnieniem specyfiki obrazowania u dzieci i młodzieży • Posiada wiedzę z zakresu zaawansowanych metod obrazowania OUN, w tym obrazowania funkcjonalnego: angiografia TK, MR i cewnikowa, perfuzja TK i MR, obrazowanie dyfuzyjne, spektroskopia MR, traktografia MR, BOLD • Zna obraz radiologiczny wrodzonych i nabytych patologii powodujących neurogenne zaburzenia mowy	
UMIEJĘTNOŚCI	• Potrafi zaplanować schemat badań obrazowych u pacjenta z neurogennymi zaburzeniami mowy, z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań oraz specyfiki wieku dziecięcego • Potrafi przygotować pacjenta do badania • Potrafi zinterpretować wyniki badań obrazowych w kontekście stanu klinicznego pacjenta z zaburzeniami mowy	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, • rozumie potrzebę ciągłego doksztalcania się • jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów • widzi potrzebę pracy zespołowej	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • wykład	B. Sposób realizacji zajęć:
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	3 h wykładu	
Stosowane metody dydaktyczne	• wykład / wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na wykładach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zagadnienia ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • egzamin pisemny.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczania do egzaminu, zaliczenia	I. Forma zaliczenia: • zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach
Treści modułu kształcenia (program wykładów)		
13. Podstawy neuroanatomii radiologicznej 14. Podstawowe metody morfologiczne obrazowania OUN: USG, Tomografia Komputerowa, Rezonans Magnetyczny, Obrazowanie naczyniowe: możliwości, wskazania, przeciwwskazania, wykonanie badań u dzieci 15. Zaawansowane techniki obrazowania czynnościowego: perfuzja TK i MR, spektroskopia, obrazowanie dyfuzyjne, traktografia MR, badania czynnościowe - BOLD 16. Obraz radiologiczny u dzieci i dorosłych w wybranych patologiach związanych z zaburzeniami mowy: - Wady wrodzone OUN - urazy - stany zapalne mózgu - choroby metaboliczne - choroby naczyniopochodne - choroby neurodegeneracyjne		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
H. Wykaz literatury obowiązkowej: 30. Radiologia, Diagnostyka obrazowa RTG, TK, USG i MR red nauk. B.Pruszyński A Cieszanowski PZWLwyd III część ogólna, rozdz. 7 31. Seria diagnostyka obrazowa: Układ nerwowy ośrodkowy PZWL 2013 wyd I 32. Anatomia radiologiczna B.Daniel B.Pruszyński PZWL 33. Atlas funkcjonalny mózgu William W. Orrison William W. Orrison red. wyd. pol. Jerzy Walecki red. PZWL Wydawnictwo Warszawa 2010, wyd.1		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)		3
Praca własna studenta		22
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25
Punkty ECTS za moduł		1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25- 30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, samodzielne wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia, przygotowywanie się do zajęć (rozszerzenie i oprac. sylabusu – OP)

Ad.15. Praca neurologopedy z rodziną dziecka

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		PRACA NEUROLOGOPEDY Z RODZINĄ DZIECKA	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• ma podstawową wiedzę z zakresu współpracy z rodziną pacjenta • ma wiedzę na temat przeżyć emocjonalnych rodziców • zna postawy rodziców zmagających się z trudnościami, niepełnosprawnością dziecka • ma wiedzę na temat dostępnych procedur postępowania z rodzicami • zna formy współpracy z rodzicami	
UMIEJĘTNOŚCI		• analizuje i wnioskuje na temat przeżyć emocjonalnych rodziców • potrafi prowadzić rozmowę wspierającą z rodzicem • potrafi w prosty i przystępny sposób wyjaśniać wszystkie etapy swojej pracy • potrafi motywować rodziców do kontynuowania codziennych ćwiczeń z dzieckiem w środowisku rodzinnym • wskazuje mocne strony dziecka • potrafi ocenić stan emocjonalny dziecka i w razie potrzeby pokierować do innych specjalistów • zachowuje relacje rodzic- terapeuta	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, • rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się • jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów • widzi potrzebę pracy zespołowej • jest świadomy potrzeby współpracy z rodzicem • czerpie wiedzę z doświadczeń rodzica • potrafi słuchać rodzica	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • wykład	B. Sposób realizacji zajęć:
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		6 h wykładu	
Stosowane metody dydaktyczne		• wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	J. Forma zaliczenia: • zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
45. Współpraca neurologopedy z rodziną pacjenta 46. Przeżycia emocjonalne rodziców 47. Procedury postępowania z rodzicami 48. Formy współpracy z rodzicami 49. Przekazywanie informacji rodzinie pacjenta 50. Przestrzeganie prawidłowej relacji rodzic- terapeuta		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
I. Wykaz literatury obowiązkowej: 34. Obrębowski A., 2012, Wprowadzenie do neurologopedii, Ponań 35. Kaczorowska- Bray K., Milewski S., 2016, Wczesna interwencja logopedyczna, Gdańsk 36. Bełczyński J.J., Baczala D., 2015, Wczesna interwencja w logopedii, Gdańsk.		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)		6
Praca własna studenta		20
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		26
Punkty ECTS za moduł		1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25- 30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, samodzielne wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia, przygotowywanie się do zajęć (rozszerzenie i oprac. sylabusu – OP)

Ad.16. Anatomia czynnościowa OUN

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		ANATOMIA CZYNNOŚCIOWA OUN	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• ma usystematyzowaną wiedzę na temat budowy i funkcjonowania układu nerwowego; • ma usystematyzowaną wiedzę na temat mózgowej organizacji funkcji poznawczych • ma wiedzę na temat podziału mózgowia na płaty w ujęciu funkcji poznawczych.	
UMIEJĘTNOŚCI		• potrafi właściwie przetwarzać, oceniać i interpretować wiedzę na temat budowy i funkcjonowania układu nerwowego; • nabył umiejętność zastosowania w praktyce wiedzy na temat mózgowej organizacji wyższych czynności poznawczych.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z zakresu neuroanatomii i neurofizjologii; • ma świadomość oceny złożoności zagadnień.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		I semestr i II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • wykład	B. Sposób realizacji zajęć: • zajęcia w sali dydaktycznej oraz zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UŚ (ćwiczenia w placówce specjalistycznej na podstawie zawartych porozumień)
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów		12 h wykładu (6h – I semestr, 6h – II semestr)	
Stosowane metody dydaktyczne		• wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy		• udział w dyskusji na wykładach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zagadnienia ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • egzamin pisemny.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia		B. Forma zaliczenia: • egzamin	B1. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • egzamin pisemny: testowy

Treści modułu kształcenia (program wykładów)	
10. Rozwój układu nerwowego. 11. Budowa i funkcje kresomózgowia. 12. Budowa i funkcje pnia mózgu. 13. Budowa i funkcje mózdzku. 14. Drogi piramidowe i pozapiramidowe. 15. Budowa i funkcje nerwów czaszkowych. 16. Korowe i podkorowe struktury związane z procesami mowy. 17. Podział mózgowia na płaty w ujęciu funkcji poznawczych. 18. Unaczynienie mózgu.	
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej	
C. Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Fix J., D., 1997, <i>Neuroanatomia</i> , red. J. Moryś, Wrocław. 2. Gałkowski T., Szeląg G., Jastrzębowska G., 2003, <i>Podstawy neurologopedii</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole. 3. Gołąb B. K., 1980, <i>Anatomia czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego</i> , PZWL, Warszawa. 4. Gołąb B., Jędrzejewski K., 1990, <i>Anatomia czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego</i> , Warszawa. 5. Fuller G., 2009, <i>Badanie neurologiczne. Seria To proste!</i> , red. W. Turaj, Warszawa. 6. Kreiner J., 1970, <i>Biologia mózgu</i> , Warszawa. 7. Netter F. H., 2008, <i>Atlas anatomii człowieka Nettera</i> , tłum. i red. W. Woźniak, K.S. Jędrzejewski, Warszawa. 8. Prusiński A., 1998, <i>Neurologia praktyczna</i> , Warszawa. 9. Sobotta J., 1994, <i>Atlas anatomii człowieka</i> , t. I. <i>Głowa, szyja i kończyna górna</i> , Wydawnictwo Urban Partner, Wrocław. D. Wykaz literatury uzupełniającej: 1. Górka T., Grabowska A., Zagrodzka J., 2006, <i>Mózg a zachowanie</i> , Warszawa. 2. Kossut M. (red.), 1994, <i>Mechanizmy plastyczności mózgu</i> , Warszawa. 3. Traczyk W., Trzebski A., 2001, <i>Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej</i> , Warszawa.	
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	6 (I semestr), 6 (II semestr)
Praca własna studenta	19 (I semestr), 20 (II semestr)
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25 (I semestr), 26 (II semestr)
Punkty ECTS za moduł	1 (I semestr), 1 (II semestr)

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25- 30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, samodzielne wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia, przygotowywanie się do zajęć (rozszerzenie i oprac. sylabusu – OP)

Ad.17. Podstawy neurologii osób dorosłych – moduł 1

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		PODSTAWY NEUROLOGII OSÓB DOROSŁYCH – Moduł 1	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• ma wiedzę w zakresie chorób nerwowo-mięśniowych • posiada wiedzę na temat objawów i przebiegu SLA • ma wiedzę na temat schorzeń OUN przebiegających z zaburzeniami pamięci • ma wiedzę na temat choroby Parkinsona i parkinsonizmów	
UMIEJĘTNOŚCI		• interpretuje podstawowe objawy neurologiczne • zna objawy i przebieg SLA • zna objawy i przebieg zespołów demencyjnych • zna możliwości leczenia chorób nerwowo-mięśniowych	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• zdaje sobie sprawę z postępów badań i ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z tego zakresu; • rozumie konieczność współdziałania z członkami zespołu diagnostycznego • rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania diagnostyczno-terapeutycznego; • ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • wykład • ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: • zajęcia w sali dydaktycznej oraz zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UŚ (ćwiczenia w placówce specjalistycznej na podstawie zawartych porozumień)
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów		8 h wykładu + 2 h ćwiczeń	
Stosowane metody dydaktyczne		• wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy		• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; • zaliczenie ustne / kolokwium	

Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	C. Forma zaliczenia: egzamin	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach; - zaliczenie ustne/ kolokwium
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Problematyka wykładów: - Choroby nerwowo-mięśniowe - SLA – etiologia, objawy i możliwości terapii - Choroba Parkinsona i parkinsonizmy - Choroby neurozwyrodnieniowe Problematyka ćwiczeń: - Omówienie studium przypadku pacjenta z SLA - Kryteria rozpoznawania chorób demencyjnych - Skale oceny choroby Parkinsona – UPDRS, skala HY - Skala głębokości otępień		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
A. Wykaz literatury obowiązkowej: D. Wykaz literatury uzupełniającej:		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]	
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	10	
Praca własna studenta	18	
Summaryczne obciążenie pracą słuchacza	28	
Punkty ECTS za moduł	1	

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25-30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, zakł. leczenia ambulatoryjnego itp.; wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia; przygotowanie się do zajęć (oprac. i rozszerzenie sylabusu – OP

Ad. 18. Podstawy Neurologii osób dorosłych – moduł 2

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	PODSTAWY NEUROLOGII OSÓB DOROSŁYCH – Moduł 2
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	- ma wiedzę w zakresie zespołów neurologicznych - ma wiedzę z zakresu głównych chorób naczyniowych OUN - posiada wiedzę na temat objawów i typów udarów mózgu - posiada wiedzę na temat przebiegu miastonii - ma wiedzę z zakresu przebiegu SM

UMIEJĘTNOŚCI	• rozróżnia typy udarów mózgu • interpretuje podstawowe objawy neurologiczne • rozróżnia typy SM, zna objawy i przebieg choroby • zna objawy i przebieg miastonii	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• zdaje sobie sprawę z postępów badań i ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z tego zakresu; • rozumie konieczność współdziałania z członkami zespołu diagnostycznego • rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania diagnostyczno-terapeutycznego; • ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • wykład	B. Sposób realizacji zajęć: • zajęcia w sali dydaktycznej oraz zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UŚ (ćwiczenia w placówce specjalistycznej na podstawie zawartych porozumień)
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	12 h wykładu	
Stosowane metody dydaktyczne	• wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; • zaliczenie ustne / kolokwium	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	E. Forma zaliczenia: • egzamin	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w zajęciach; • zaliczenie ustne/ kolokwium
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Problematyka wykładów: 5. Choroby naczyniowe OUN 6. Zespoły neurologiczne – zespół piramidowy i pozapiramidowy, zespół oponowy, zespół opuszkowy i rzekomoopuszkowy 7. Ocena stanu świadomości – zaburzenia jakościowe i ilościowe 8. Stwardnienie rozsiane – etiologia, objawy, możliwości leczenia 9. Miastenia i zespół miasteniczny – różnicowanie, objawy Problematyka ćwiczeń: 5. Ocena stanu pacjenta, określenie zespołu neurologicznego 6. Leczenie schorzeń naczyniowych OUN – podstawowe wiadomości		

7. Omówienie podstawowych skal stosowanych w neurologii – skala Glasgow, NIHSS 8. Programy lekowe stosowane w Polsce w leczeniu SM 9. Możliwości rehabilitacji pacjentów neurologicznych 10. Edukacja pacjenta oraz rodziny i opiekuna	
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej	
A. Wykaz literatury obowiązkowej:	
F. Wykaz literatury uzupełniającej:	
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	12
Praca własna studenta	18
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	30
Punkty ECTS za moduł	1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25-30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, zakł. leczenia ambulatoryjnego itp.; wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia; przygotowanie się do zajęć (oprac. i rozszerzenie sylabusu – OP)

Ad.19. Neuropsychologia wieku podeszłego

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	NEUROPSYCHOLOGIA WIEKU PODESZŁEGO
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	• wie czym jest psychogerontologia • zna praktyczne problemy osób starszych i kluczowe zagadnienia psychologii starzenia się
UMIEJĘTNOŚCI	• umie wskazać i w sposób podstawowy ocenić zmiany funkcji psychicznych w ciągu życia, szczególnie zachodzące w związku ze starzeniem • potrafi przeprowadzić proste badanie w populacji osób starszych • umie nawiązać profesjonalny kontakt z osobą starszą z uwzględnieniem typowych dla wieku oczekiwań i ograniczeń
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• zdaje sobie sprawę z postępów badań i ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z tego zakresu; • rozumie konieczność współdziałania z członkami zespołu diagnostycznego i terapeutycznego • rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania diagnostyczno-terapeutycznego; • ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania.

Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: - wykład - ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w sali dydaktycznej oraz zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UŚ (ćwiczenia w placówce specjalistycznej na podstawie zawartych porozumień)
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	12 h wykładu 6 h ćwiczeń	
Stosowane metody dydaktyczne	wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	G. Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach; - zaliczenie ustne/ kolokwium
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Problematyka wykładów: - Czym jest wiek podeszły. Neurobiologiczne podłoże i przyszłość starzenia się. - Starzenie się a osobowość i styl życia. - Starzenie się a wybrane funkcje poznawcze. - Starzenie się i funkcje werbalne. - Specyfika pracy neuropsychologicznej z osobami w wieku podeszłym. Problematyka ćwiczeń: - Ocena zmian zachodzących w późnej dorosłości. - Wykorzystanie perspektywy pacjenta starszego i kontakt ze starszym chorym. - Praca z wybranymi zaburzeniami poznawczymi u osób starszych. - Metody oceny i terapii zaburzeń komunikacji w wieku podeszłym.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
A. Wykaz literatury obowiązkowej: - A Herzyk. Wprowadzenie do neuropsychologii klinicznej. Wydawnictwo naukowe Scholar, 2005. - red. M. Cybulski, N. Waszkiewicz, E. Krajewska-Kułak... Psychogeriatra. PZWŁ, 2017. B. Wykaz literatury uzupełniającej: - Prusiński A. Praktyczne problemy osób w ieku podeszłym. Czelej, Lublin, 2004. - Sobów T. Praktyczna psychogeriatra: rozpoznawanie i ... Wydawnictwo Continuo. Wrocław, 2010.		

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	18
Praca własna studenta	34
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	52
Punkty ECTS za moduł	2

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25-30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, zakł. leczenia ambulatoryjnego itp.; wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia; przygotowanie się do zajęć (oprac. i rozszerzenie sylabusu – OP)

Ad.20. Diagnostyka i terapia zaburzeń połykania u dorosłych

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	DIAGNOZA I TERAPIA ZABURZEŃ POŁYKANIA U DOROSŁYCH
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	- zna i rozumie fizjologię procesu połykania ; - rozpoznaje zaburzenia połykania o podłożu neurogennym ; - zna podstawy oceny neurologicznej stanu pacjenta; - posiada wiedzę na temat sposobów diagnozowania zaburzeń połykania - posiada wiedzę na temat metod rehabilitacji pacjentów z zaburzeniami połykania.
UMIEJĘTNOŚCI	- rozdziela fazy procesu połykania i charakteryzuje je; - właściwie stosuje/interpretuje terminologię z zakresu neurologicznej oceny pacjenta i rozpoznaje wskazania do diagnozy pacjenta z dysfagią neurogenną; - interpretuje podstawowe badania neuroobrazowe stosowane w neurologii – TK, MR, angio- TK. - na podstawie wyników neuroobrazowania analizuje i ocenia fizjologię i/lub patologię mózgu; - identyfikuje deficyty mózgu - udar niedokrwienny, udar krwotoczny, proces neurodegeneracyjny, obraz SM - w neuroobrazowaniu.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- zdaży sobie sprawę z postępów badań neuroobrazowania i ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z tego zakresu; - rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania diagnostyczno-terapeutycznego; - ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania.

Semestr, w którym moduł* jest realizowany	II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: - wykład - ćwiczenia laboratoryjne	B. Sposób realizacji zajęć: - zajęcia w sali dydaktycznej; - zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UŚ (ćwiczenia laboratoryjne w placówce specjalistycznej na podstawie zawartych porozumień)
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	12 h wykładu 8 h ćwiczeń laboratoryjnych	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; - ćwiczenia laboratoryjne: analiza dokumentów z dyskusją / metoda problemowa / analiza przypadków / metoda projektów / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium; - wykonanie określonej pracy praktycznej; - egzamin / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: egzamin	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach; - ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru; - egzamin / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Problematyka wykładów: - Fizjologia procesu połykania. - Zaburzenia połykania o podłożu neurogennym. - Sposoby diagnozowania zaburzeń połykania. - Metody rehabilitacji pacjentów z zaburzeniami połykania. Problematyka ćwiczeń: - Fizjologia procesu połykania. - Zaburzenia połykania o podłożu neurogennym (aspiracja, penetracja, odynofagia). - Sposoby diagnozowania zaburzeń połykania. - Metody rehabilitacji pacjentów z zaburzeniami połykania (ustawienia posturalne, stymulacja nerwowo-mięśniowa, ćwiczenia izometryczne). - Metoda PNF w terapii dysfagii.		

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej	
A. Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Fennsner H. and all, 1993, <i>The place of oesophageal manometry in the diagnosy of disphagia</i>, „Disphagia” 8 (2), s. 98-104. 2. Kruk – Zagajewska Z. i wsp., 1996, <i>Zaburzenia połykania u chorych operowanych z powodu raka krtani</i>, „Otolaryngologia Polska” 49 (1), s. 15-22. 3. Logeman J. A., 1994, <i>Rehabilitation of oropharyngeal fallowing disorder</i>, „Acta oto-rhino laryngologica belg” 48, s. 207-215. 4. Logemann J, A., 1996, <i>Dysfagia: ocena i leczenie</i>, „Audiofonologia” IX, s.119-131. 5. Obrębowski A. i wsp, <i>Ocena ultrasonograficzna czynności języka Wodniak czasie połykania Wodniak artykulacji po częściowej resekcji języka</i>, „ Otolaryngologia Polska” (w druku). 6. Woźniak W., 2003, <i>Anatomia</i>, Warszawa. 7. Zborowska A., 2007, <i>Atlas anatomii</i>, Kraków.	
C. Wykaz literatury uzupełniającej: 1. Duranowska-Serocka A., 2000, <i>Zaburzenia czynności językowych i aktywności w kontaktach z otoczeniem po uszkodzeniu struktur podkorowych w wyniku udaru mózgu</i>, „Logopedia”, 27, s. 93-112. 2. Stępnia I., Kochanowski J., 2008, <i>Zaburzenia połykania w schorzeniach neurologicznych</i>, „Terapia” 10, z.2 (217).	
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy zaliczeniowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	20
Praca własna studenta	32
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	52
Punkty ECTS za moduł	2

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25-30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, zakł. leczenia ambulatoryjnego itp.; wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia; przygotowanie się do zajęć (oprac. i rozszerzenie sylabusu – OP)

Ad.21. Specjalne metody rehabilitacji

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	SPECJALNE METODY REHABILITACJI
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	• ma wiedzę na temat celów i założeń różnych metod rehabilitacji PNF, NDT-Bobath, Wojty • ma wiedzę na temat terapii zaburzeń mowy u pacjentów neurologicznych z zastosowaniem specjalnych metod rehabilitacji • wie, jakie jest zastosowanie specjalnych metod rehabilitacji przy terapii oddechowej i orofacialnej u pacjentów neurologicznych.
UMIEJĘTNOŚCI	• analizuje i interpretuje postępowanie terapeutyczne z zastosowaniem specjalnych metod rehabilitacji w przypadku pacjentów neurologicznych; • opracowuje terapię neurologopedyczną z wykorzystaniem elementów różnych specjalnych metod rehabilitacji; • prowadzi ćwiczenia z zastosowaniem elementów tych metod.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania terapeutycznego i ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania; - efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia sposób jej zaangażowania.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: - wykład - ćwiczenia laboratoryjne	B. Sposób realizacji zajęć: - zajęcia w sali dydaktycznej - zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UŚ (ćwiczenia laboratoryjne w placówce specjalistycznej na podstawie zawartych porozumień)
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	5 h wykładu 3 h ćwiczeń laboratoryjnych	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; - ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją / metoda problemowa z dyskusją / analiza przypadków.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	H. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach; - zaliczenie ustne/ kolokwium
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
A. Problematyka wykładów: - Główne cele i założenia specjalnych metod rehabilitacji. - Wspomaganie terapii zaburzeń mowy z zastosowaniem specjalnych metod rehabilitacji - Wspomaganie terapii dysfagii z zastosowaniem elementów specjalnych metod rehabilitacji. - Zastosowanie specjalnych metod rehabilitacji przy terapii oddechowej. B. Problematyka ćwiczeń: - Specjalne metody rehabilitacji w praktyce neurologopedycznej. - Wspomaganie terapii zaburzeń mowy z zastosowaniem specjalnych metod rehabilitacji. - Wspomaganie terapii dysfagii z zastosowaniem elementów specjalnych metod rehabilitacji. - Zastosowanie specjalnych metod rehabilitacji przy terapii oddechowej.		

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej	
A. Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Susan S. Adler, 2009, <i>PNF w praktyce</i> , Warszawa.	
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	8
Praca własna studenta	18
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	26
Punkty ECTS za moduł	1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25-30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, zakł. leczenia ambulatoryjnego itp.; wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia; przygotowanie się do zajęć (oprac. i rozszerzenie sylabusu – OP)

Ad.22. Zaburzenia mowy w chorobach neurozwyrodnieniowych

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	ZABURZENIA MOWY W CHOROBACH NEUROZWYRODNINIOWYCH
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	- ma wiedzę w zakresie budowy i funkcjonowania centralnego układu nerwowego - ma wiedzę w zakresie mózgowej reprezentacji funkcji językowych i mózgowej organizacji wyższych funkcji poznawczych; - posiada wiedzę na temat diagnozy zaburzeń mowy w przebiegu chorób neurodegeneracyjnych, - zna zasady terapii neurologopedycznej w przebiegu chorób neurodegeneracyjnych; - ma wiedzę w zakresie sprzężonych zaburzeń mowy w przebiegu procesów chorobowych.
UMIEJĘTNOŚCI	- ocenia zaburzenia mowy występujące w chorobach neurozwyrodnieniowych, diagnozuje je i interweniuje w ich przypadku; - prowadzi terapię neurologopedyczną osób dorosłych z dysfunkcjami układu nerwowego, u których występują zaburzenia w przebiegu komunikacji językowej; - tworzy ustne i pisemne sprawozdania z oceny wyników, zawierające analizę i interpretację zebranych informacji oraz umiejętnie planuje przebieg terapii neurologopedycznej w przebiegu chorób neurodegeneracyjnych; - dobiera metody, formy i środki do realizacji ustalone w wyniku programowania terapii zaburzeń mowy w przebiegu chorób neurodegeneracyjnych.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z zakresu neurologii oraz analizy stanu badań nad mową i językiem w chorobach neurozwyrodnieniowych; • ma świadomość istoty rozróżniania zaburzeń mowy u osób z uszkodzeniami OUN oraz u osób ze schorzeniami psychicznymi; • ma świadomość poziomu własnych kompetencji, ich istotności, oryginalności i nowatorstwa w zawodowej praktyce; • ma świadomość konieczności jasnego sposobu przedstawiania pacjentowi oraz jego rodzinie/opiekunom drogi terapeutycznego postępowania.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • wykład • ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UŚ (ćwiczenia laboratoryjne w placówce specjalistycznej na podstawie
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	5 h wykładu 4 h ćwiczeń	
Stosowane metody dydaktyczne	• wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; • ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją / metoda projektów / metoda problemowa / analiza przypadków / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; • zaliczenie ustne / kolokwium; • wykonanie określonej pracy praktycznej; • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	B. Forma zaliczenia: • egzamin	B1. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w zajęciach; • ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru; • egzamin / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.

Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)	
Problematyka wykładów: 1. Najczęstsze choroby o podłożu neurozwyrodnieniowym przebiegające z zaburzeniami językowymi (FTD, PPA, SD, AD) – metody diagnozowania, objawy. 2. Zaburzenia mowy w chorobie Parkinsona. 3. Metody terapii pacjentów z zaburzeniami językowymi o etiologii neurozwyrodnieniowej. 4. Komunikacja alternatywna jako metoda wspierająca terapię zaburzeń mowy w chorobach neurozwyrodnieniowych. 5. Metody diagnozowania zaburzeń mowy w chorobach neurozwyrodnieniowych i przesiewowa ocena funkcji poznawczych. Problematyka ćwiczeń: 1. Najczęstsze choroby o podłożu neurozwyrodnieniowym przebiegające z zaburzeniami językowymi (FTD, PPA, SD, AD) – metody diagnozowania, objawy. 2. Zaburzenia mowy w chorobie Parkinsona-analiza przypadków 3. Programowanie terapii pacjentów z zaburzeniami językowymi o etiologii neurozwyrodnieniowej. Metody, formy i środki terapii. 4. Komunikacja alternatywna jako metoda wspierająca terapię zaburzeń mowy w chorobach neurozwyrodnieniowych - rozwiązywanie zadań i ich projektowanie. 5. Ocena funkcji językowych – analiza wyników wybranych testów psychologicznych	
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej	
A. Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Friedman A., 2004, <i>Choroba Parkinsona - mechanizmy, rozpoznawanie, leczenie</i>. Warszawa. 2. Kozubski W. (red), 2004, <i>Choroby układu nerwowego</i>. Warszawa. 3. Leszek J., red., 1998, <i>Choroba Alzheimera</i>, Wrocław. - Leszek J., red., 2003, <i>Choroby otępienne. Teoria i praktyka</i>. Wrocław. 4. Lewicka T., Rodzeń A., 2006, <i>Ćwiczenia rehabilitacyjno-logopedyczne dla osób z chorobą Parkinsona</i>, Warszawa. 5. Marczevska H., Osiejuk, E., 1994, <i>Nie tylko afazja... O zaburzeniach językowych w demencji Alzheimera, demencji wielozawałowej i przy uszkodzeniach prawej półkuli mózgu</i>, Warszawa. 6. Obrębowski A., 2008, <i>Narząd głosu i jego znaczenie w komunikacji społecznej</i>, Poznań. 7. Szczudlik A., 2004, <i>Otępienie</i>, Kraków. 8. Warrik A., 1999, <i>Porozumiewanie się bez słów</i>, Warszawa. B. Wykaz literatury uzupełniającej: 1. Domagała A., 2007, <i>Zachowania językowe w demencji. Struktura wypowiedzi w chorobie Alzheimera</i>, Lublin. 2. Tłokiński W., 1990, <i>Mowa ludzi u schyłku życia</i>, Warszawa.	
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	9
Praca własna studenta	17
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	26
Punkty ECTS za moduł	1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25-30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, zakł. leczenia ambulatoryjnego itp.; wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia; przygotowanie się do zajęć (oprac. i rozszerzenie sylabusu – OP)

Ad.23. Diagnoza i terapia neurogennych zaburzeń mowy u osób dorosłych i starszych

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	DIAGNOZA I TERAPIA NEUROGENNYCH ZABURZEŃ MOWY U OSÓB DOROSŁYCH I STARSZYCH
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	• zna definicje i typologie afazji; • zna definicje i typologie dyzartrii; • zna zaburzenia komunikowania się wynikające z uszkodzenia prawej półkuli mózgu • ma wiedzę w zakresie patofizjologii słuchu, głosu, mowy m.in. w przebiegu schorzeń neurologicznych; • ma wiedzę w zakresie podstawy badania neurologicznego; • zna i rozumie objawy zaburzeń językowych w poszczególnych typach afazji; • zna i rozumie objawy zaburzeń językowych w poszczególnych typach dyzartrii; • zna narzędzia do badania zaburzonych procesów językowych – afazji i dyzartrii oraz zaburzeń typowych dla uszkodzenia prawej półkuli mózgu • zna terminologię i kategoryzacje występujące w ocenie neurologopedycznej pacjenta z afazją i dyzartrią; • ma wiedzę na temat diagnozy różnicowej afazji i dyzartrii; • ma wiedzę w zakresie sprzężonych zaburzeń mowy w przebiegu procesów chorobowych; obwodowego i OUN • ma wiedzę w zakresie metodyki prowadzenia diagnozy i terapii neurologopedycznej pacjentów z zaburzeniami mowy o typie afazji i dyzartrii.
UMIEJĘTNOŚCI	• rozróżnia typy afazji; • właściwie stosuje terminologię i określa kategoryzacje w ocenie neurologopedycznej pacjenta z afazją i dyzartrią; • rozpoznaje i analizuje objawy zaburzeń językowych w poszczególnych typach dyzartrii; • rozpoznaje i analizuje objawy zaburzeń językowych w przebiegu uszkodzenia prawej półkuli mózgu • opracowuje narzędzia do badania zaburzonych procesów językowych w afazji i dyzartrii; • zna i potrafi przeprowadzić diagnozę zaburzeń mowy z użyciem testu RHLB-PL • kontroluje, przetwarza i interpretuje różne dostępne formalne i/lub nieformalne narzędzia oceny zaburzeń mowy występujących u pacjentów z afazją i dyzartrią; • analizuje i ocenia strategie postępowania w przypadku osób z afazją i dyzartrią oraz zaburzeniami pragmatyki w uszkodzeniu prawej półkuli mózgu • przeprowadza badanie neurologiczne pacjenta; • wdraża zasady diagnozy różnicowej afazji oraz dyzartrii; • stosuje w praktyce zasad i reguł rządzących konkretnymi metodami terapeutycznymi; • dobiera metody, formy i środki do realizacji ustalone w wyniku programowania terapii czynności językowych u osób z uszkodzeniami i dysfunkcjami układu nerwowego; • kontroluje wyniki terapii neurologopedycznej osób z zaburzeniami mowy powstałymi w wyniku uszkodzeń i dysfunkcji układu nerwowego wraz z modyfikowaniem celów, metod i form terapii. • programuje terapię neurologopedyczną osób z afazją i dyzartrią z uwzględnieniem wyników diagnozy neurologopedycznej oraz wyników badań specjalistycznych przez określanie celów, procedury i strategii terapii. • programuje terapię neurologopedyczną dla osób z uszkodzoną prawą półkulą mózgu z uwzględnieniem wyników badań specjalistycznych przez określenie celów, procedury i strategii terapii

KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• ma świadomość rozróżniania zaburzeń procesów językowych w afazji i dyzartrii; • ma świadomość rozróżniania zaburzeń procesów językowych w przypadku uszkodzenia prawej półkuli mózgu • ma świadomość poziomu własnych kompetencji, ich istotności, oryginalności i nowatorstwa w zawodowej praktyce; • ma świadomość konieczności jasnego sposobu przedstawiania pacjentowi drogi terapeutycznego postępowania; • rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania terapeutycznego i ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania; • efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia sposób jej zaangażowania.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • wykład • ćwiczenia laboratoryjne	B. Sposób realizacji zajęć: • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UŚ (ćwiczenia laboratoryjne w placówce specjalistycznej na podstawie specjalistycznej na podstawie
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	12 h wykładu 8 h ćwiczeń laboratoryjnych	
Stosowane metody dydaktyczne	• wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; • ćwiczenia laboratoryjne: analiza tekstów z dyskusją / metoda projektów / metoda problemowa / analiza przypadków / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; • zaliczenie ustne / kolokwium; • wykonanie określonej pracy praktycznej; • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	

Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	C. Forma zaliczenia: egzamin	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach; - ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru; - egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
A. Problematyka wykładów: 1. Podstawy badania neurologicznego-ocena nerwów czaszkowych związanych z procesem mowy, ocena narządu artykulacyjnego, ocena toru oddechowego. 2. Definicja i typologia afazji. 3. Objawy zaburzeń językowych w poszczególnych typach afazji. 4. Definicja i typologia dysartrii (lokalizacyjna i objawowa). 5. Objawy zaburzeń językowych w poszczególnych typach dyzartrii. 6. Narzędzia do badania zaburzonych procesów językowych – afazji i dyzartrii. 7. Diagnoza różnicowa afazji i dyzartrii. 8. Metody terapii i diagnozy pacjentów z zaburzeniami mowy o typie afazji i dyzartrii. 9. Funkcje prawej półkuli mózgu w ujęciu czynności językowych 10. Zaburzenia mowy typowe dla prawej półkuli mózgu B. Problematyka ćwiczeń: 1. Badania neurologiczne-ocena nerwów czaszkowych związanych z procesem mowy, ocena narządu artykulacyjnego, ocena toru oddechowego. 2. Objawy zaburzeń językowych w poszczególnych typach afazji. 3. Typologia dysartrii – analizy przypadków. 4. Objawy zaburzeń językowych w poszczególnych typach dyzartrii. 5. Badania zaburzonych procesów językowych – afazji i dyzartrii. 6. Diagnoza różnicowa afazji i dyzartrii. 7. Metody terapii i diagnozy pacjentów z zaburzeniami mowy o typie afazji i dyzartrii. 8. Metody oceny zaburzeń językowych przy użyciu testu RHLB-PL		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
A. Wykaz literatury obowiązkowej: 2. Balejko A., 2003, <i>Diagnoza i terapia osób z afazją</i>, Lublin. 3. <i>Bostoński Test do Badania Afazji – wersja dostosowana do warunków polskich przez IPIŃ</i>, Warszawa. 4. Bradley G., 2006, <i>Neurologia w praktyce klinicznej</i>. T 1-3, Lublin. 5. Fuller G., 2006, <i>Badanie neurologiczne. Seria- to proste!</i>, Warszawa. 6. Henry G. L., Littre N., Jagoda A., Pellegrino T. R., 2007, <i>Stany nagłe w neurologii. Od objawu do rozpoznania</i>, red. W. Kozubski, Warszawa. 7. Herzyk A., 2000, <i>Afazja: mechanizmy mózgowe i symptomatologia</i>, „Logopedia” 27, s. 23-54. 8. Gałkowski T., Jastrzębowska G., Szeląg E. (red)., <i>Podstawy neurologopedii</i>, Opole 2005. 9. Jauer-Niworowska O., 2009, <i>Dyzzartria nabyta. Diagnoza logopedyczna i terapia osób dorosłych</i>, Warszawa. 10. Jodzio K., 1999, <i>Afazja pierwotna postępująca</i>, Gdańsk.		

11. Kaczmarek B.L.J., 1993, *Płaty czołowe a język i zachowanie człowieka*.
12. Kądziaława D., 1983, *Czynność rozumienia mowy. Analiza neuropsychologiczna*, Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk, Łódź.
13. Lewicka T. (oprac.), *Zestaw prób klinicznych do badania zaburzeń językowych po udarach mózgu*, Katowice 2010.
14. Marczevska H., Osiejuk, E., 1994, *Nie tylko afazja... O zaburzeniach językowych w demencji Alzheimera, demencji wielozawałowej i przy uszkodzeniach prawej półkuli mózgu*, Warszawa.
15. Panasiuk J., 2005, *Diagnoza różnicowa zaburzeń językowych u chorych z uszkodzeniami mózgu*, w: *Logopedia. Teoria i praktyka*, red. M. Młynarska, T. Smereka, Wrocław, s. 44-68.
16. Panasiuk J., 2005, *Struktury języka a struktury poznania w afazji*, w: *Logopedia. Teoria i praktyka*, red. M. Młynarska, T. Smereka, Wrocław, s. 69-91.
17. Pąchalska M., 1999, *Afazjologia*, Warszawa-Kraków.
18. *Profil Dysartrii Robertson*, 1987, Tuscon.
19. Styczek I., 1979, *Logopedia*, Warszawa.
20. Tarkowski Z., 1999, *Dyzartria*, Lublin.
21. Łojek E., *RHLB-PL*, Lublin

B. Wykaz literatury uzupełniającej:

1. Duranowska-Serocka A., 2000, *Zaburzenia czynności językowych i aktywności w kontaktach z otoczeniem po uszkodzeniu struktur podkorowych w wyniku udaru mózgu*, „Logopedia” 27, s. 93-112.
2. Grabowska A., Zagrodzka J., red., 1997, *Mózg a zachowanie*, Warszawa.
3. Fuller G., 1995, *Badanie neurologiczne - to proste*, Warszawa.
4. Puchowska-Florek M., Książkiewicz B., Nowaczewska M., 2005, *Ocena przydatności wybranych skal i testów do oceny afazji u pacjentów w ostrym okresie udaru mózgu*, „Udar Mózgu” 7, s. 2-39.

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy zaliczeniowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	20
Praca własna studenta	32
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	52
Punkty ECTS za moduł	2

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25-30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, samodzielne wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia, przygotowywanie się do zajęć (rozszerzenie i oprac. sylabusu – OP)

Ad.24. Diagnoza i terapia pacjentów z zespołem pomijania stronnego

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		DIAGNOZA I TERAPIA PACJENTÓW Z ZESPOŁEM POMIJANIA STRONNEGO
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	- zna i rozumie funkcje prawej półkuli mózgu (płata czołowego i ciemieniowego); - zna sposoby diagnozowania pacjentów z zespołem pomijania stronnego; - wie, jakie są objawy zespołu pomijania o typie egocentrycznym i allocentrycznym; - zna metody rehabilitacji pacjentów z zespołem pomijania stronnego.	
UMIEJĘTNOŚCI	- analizuje i interpretuje zachowania pacjentów z zaburzeniami funkcji prawej półkuli (płata czołowego i ciemieniowego); - rozpoznaje i analizuje objawy zespołu pomijania o typie egocentrycznym i allocentrycznym; - prowadzi terapię pacjentów z zespołem pomijania stronnego; - programuje terapię neurologopedyczną pacjentów z zespołem pomijania stronnego; - tworzy ustne i pisemne sprawozdania zawierające analizę i interpretację zebranych informacji na temat zachowania pacjenta z zespołem pomijania stronnego oraz umiejętnie planuje przebieg jego terapii.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania diagnostyczno-terapeutycznego pacjentów z zespołem pomijania stronnego; - wykazuje empatię w stosunku do pacjentów; - ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania.	
Semestr, w którym moduł* jest realizowany	II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: - wykład - ćwiczenia laboratoryjne	B. Sposób realizacji zajęć: - zajęcia w sali dydaktycznej; - zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UŚ (ćwiczenia laboratoryjne w placówce specjalistycznej na podstawie zawartych porozumień)
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	7 h wykładu 3 h ćwiczeń laboratoryjnych	

Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; - ćwiczenia laboratoryjne: analiza dokumentów z dyskusją / metoda problemowa / analiza przypadków / metoda projektów / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium / wykonanie określonej pracy praktycznej.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	D. Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach; - ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru; - zaliczenie ustne / kolokwium / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
10. Problematyka wykładów: - Funkcje prawej półkuli mózgu. - Sposoby diagnozowania pacjentów z zespołem pomijania stronnego. - Objawy zespołu pomijania o typie egocentrycznym i allocentrycznym. - Metody rehabilitacji pacjentów z zespołem pomijania stronnego. 11. Problematyka ćwiczeń: - Funkcje prawej półkuli mózgu - płata czołowego i ciemieniowego – analiza dokumentów. - Diagnoza pacjentów z zespołem pomijania stronnego. - Objawy zespołu pomijania o typie egocentrycznym i allocentrycznym. - Metody rehabilitacji pacjentów z zespołem pomijania stronnego.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
A. Wykaz literatury obowiązkowej: - Kruk Domańska Ł., 2004, <i>Więźniowie podzielonej przestrzeni. Zaburzenia uwagi w pomijaniu stronnym</i>, Lublin. - Walsh K., 2008, <i>Neuropsychologia kliniczna</i>, Gdańsk. - Pachalska M – <i>Rehabilitacja neuropsychologiczna</i>, Lublin 2008 D. Wykaz literatury uzupełniającej: - Grabowska A., Zagrodzka J., red., 1997, <i>Mózg a zachowanie</i>, Warszawa.		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy zaliczeniowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)		10
Praca własna studenta		18
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		28
Punkty ECTS za moduł		1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25-30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, zakł. leczenia ambulatoryjnego itp.; wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia; przygotowanie się do zajęć (oprac. i rozszerzenie sylabusu – OP)

Ad.25. Diagnostyka radiologiczna OUN osób dorosłych

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		DIAGNOSTYKA RADIOLOGICZNA OUN OSÓB DOROSŁYCH
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	• ma wiedzę w zakresie podstawy badania neurologicznego z elementami radiologii i metod badań neuroobrazowych; • orientuje się w podstawowych badaniach neuroobrazowych stosowanych w neurologii – TK, MR, angio- TK; • posiada wiedzę na temat obrazu fizjologii i patologii mózgu w neuroobrazowaniu; • posiada wiedzę na temat najczęstszych deficytów: udaru niedokrwinnego, udaru krwotocznego, procesu neurozwyrodnieniowego, SM i in. w neuroobrazowaniu.	
UMIEJĘTNOŚCI	• rozróżnia udary mózgu, zespoły uszkodzenia pnia mózgu oraz inne zespoły neurologiczne; • właściwie stosuje terminologię i rozpoznaje wskazania do diagnozy pacjenta na podstawie neurologicznej oceny stanu pacjenta; • interpretuje podstawowe badania neuroobrazowe stosowane w neurologii – TK, MR, angio- TK; • na podstawie wyników neuroobrazowania analizuje i ocenia fizjologię i/lub patologii mózgu; • identyfikuje deficyty mózgu - udar niedokrwieny, udar krwotoczny, proces neurozwyrodnieniowy, obraz SM - w neuroobrazowaniu.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• zdaje sobie sprawę z postępów badań neuroobrazowania i ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z tego zakresu; • rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania diagnostyczno-terapeutycznego; • ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania.	

Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: Wykłady	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w sali dydaktycznej oraz zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UŚ (ćwiczenia w placówce specjalistycznej na podstawie zawartych porozumień)
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	4h wykładu	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; - ćwiczenia laboratoryjne: analiza dokumentów / metoda problemowa / analiza przypadków / dyskusja.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczania do egzaminu, zaliczenia	I. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach; - zaliczenie ustne/ kolokwium
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Problematyka wykładów: - Etiologia i symptomatologia udarów mózgu – udar krwotoczny i niedokrwienny. - Przebieg dróg piramidowych i pozapiramidowych – objawy uszkodzenia. - Etiologia i symptomatologia zespołów uszkodzenia pnia mózgu-zespół opuszkowy i rzekomoopuszkowy. - Inne zespoły neurologiczne. - Ocena neurologiczna stanu pacjenta. - Obraz fizjologii i patologii mózgu w neuroobrazowaniu. Problematyka ćwiczeń: - Etiologia i symptomatologia udarów mózgu – udar krwotoczny i niedokrwienny. - Przebieg dróg piramidowych i pozapiramidowych – objawy uszkodzenia. - Etiologia i symptomatologia zespołów uszkodzenia pnia mózgu-zespół opuszkowy i rzekomoo. - Inne zespoły neurologiczne. - Ocena neurologiczna stanu pacjenta. - Badanie podstawowych odruchów patologicznych ze strony układu nerwowego. - Badanie nerwów czaszkowych. - Podstawowe badania neuroobrazowe stosowane w neurologii – TK, MR, angio- TK.		

9. Obraz fizjologii i patologii mózgu w neuroobrazowaniu, najczęstsze deficyty- udar niedokrwienny, udar krwotoczny, proces neurozwyrodnieniowy, obraz SM w neuroobrazowaniu.

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej

A. Wykaz literatury obowiązkowej:

1. Bradley G., 2006, *Neurologia w praktyce klinicznej*. T. 1-3, Lublin.
2. Fuller G., 2006, *Badanie neurologiczne – to proste*, Warszawa.
3. Kozubski W., Liberski P., red., 2006, *Neurologia*, Warszawa.
4. Prusiński A., 2001, *Neurologia praktyczna*, Warszawa.

E. Wykaz literatury uzupełniającej:

1. Traczyk W., Trzebski A., 2001, *Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej*, Warszawa.

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	4
Praca własna studenta	21
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25
Punkty ECTS za moduł	1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25-30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, zakł. leczenia ambulatoryjnego itp.; wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia; przygotowanie się do zajęć (oprac. i rozszerzenie sylabusu – OP)

Ad.26. Praca neurologopedy z rodziną pacjenta dorosłego

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	PRACA NEUROLOGOPEDY Z RODZINĄ PACJENTA DOROSŁEGO
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	– ma wiedze na temat komunikacji z rodziną pacjenta
UMIEJĘTNOŚCI	– umiejętność komunikacji z rodziną pacjenta; – dostosowanie odpowiedniej terminologii- do rozmówcy; – umiejętność wytłumaczenia rodzinie nieznanych terminów w danej jednostce chorobowej; – umiejętność zbierania wywiadu od rodziny pacjenta; – umiejętne wyciąganie wniosków z zebranego wywiadu ; – pisanie zaleceń do codziennej pracy z pacjentem; – analiza i ocena strategii postępowania rodziny z pacjentem;
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	– ma świadomość konieczności jasnego sposobu przedstawiania rodzinie drogi terapeutycznego postępowania; – rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania terapeutycznego i ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania; – efektywnie organizuje własną pracę oraz rodziny w procesie terapeutycznym;

Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: wykład	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	6 h wykładu	
Stosowane metody dydaktyczne	wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; - egzamin pisemny.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: zaliczenie	B1. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach; - egzamin pisemny.
		B2. Warunki zaliczenia w przypadku nieobecności: - w przypadku uzasadnionej i usprawiedliwionej nieobecności słuchacz ma obowiązek uzupełnienia i zaliczenia zakresu treści kształcenia z zaległego tematu. Słuchacz ma obowiązek skontaktowania się z prowadzącym zajęcia w celu ustalenia formy zaliczenia nieobecności (za zgodą wykładowcy – dopuszczalny kontakt za pośrednictwem elektronicznej poczty lub osobisty); proponowane formy zaliczenia: praca pisemna na zadany przez wykładowcę temat związany z realizowanym w ramach zajęć zakresem treści kształcenia; - egzamin / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia
Treści modułu kształcenia (program wykładów)		
A. Problematyka wykładów: - Komunikacja logopeda- rodzina pacjenta; - Zbieranie wywiadu w rozmowie z rodziną pacjenta; - Planowanie terapeutyczne oraz wskazówki przydatne rodzinie pacjenta; - Mimika oraz gestykulacja w komunikacji;		

5. Język w komunikacji z rodziną pacjenta;
6. Wspieranie rodziny podczas procesu chorobowego pacjenta;

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	6
Praca własna studenta	19
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25
Punkty ECTS za moduł	1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25-30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, zakł. leczenia ambulatoryjnego itp.; wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia; przygotowanie się do zajęć (oprac. i rozszerzenie sylabusu – OP

Ad.27. Elementy opieki żywieniowej

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	ELEMENTY OPIEKI ŻYWIENIOWEJ
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	• ma wiedzę w zakresie oceny stanu odżywienia pacjenta • orientuje się w podstawowych skalach oceny odżywienia NRS, SGA; • posiada wiedzę na temat objawów i typów niedożywienia • posiada wiedzę na temat żywienia enteralnego i parenteralnego • posiada wiedzę na temat doustnych suplementów diety i diet przemysłowych
UMIEJĘTNOŚCI	• rozróżnia typy niedożywienia • właściwie stosuje terminologię i rozpoznaje wskazania do diagnozy pacjenta na podstawie oceny stanu pacjenta; • interpretuje objawy zespołu ponownego odżywienia • zna rodzaje diet przemysłowych • potrafi prawidłowo zastosować wzór Broca • zna inne możliwości dostępu do przewodu pokarmowego, • wie jak prawidłowo postępować z gastrostomią odżywczą
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• zdaje sobie sprawę z postępów badań i ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z tego zakresu; • rozumie konieczność współdziałania z członkami zespołu żywieniowego • rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania diagnostyczno-terapeutycznego; • ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania.
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	II semestr

Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: wykład	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w sali dydaktycznej oraz zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UŚ (ćwiczenia w placówce specjalistycznej na podstawie zawartych porozumień)
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	5 h wykładu	
Stosowane metody dydaktyczne	wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	J. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach; - zaliczenie ustne/ kolokwium
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Problematyka wykładów: - Przesiewowa ocena stanu odżywienia - Definicja niedożywienia i typy niedożywienia - Zespół ponownego odżywienia - Wybór drogi odżywienia – gastrostomia odżywcza - Typy diet przemysłowych – omówienie podstawowych składników - Doustne suplementy diety Problematyka ćwiczeń: - Ocena stanu pacjenta, użycie skal NRS i SGA - Niedożywienie szpitalne jako problem współczesnej medycyny - Podstawowe informacje dotyczące pielęgnacji gastrostomii odżywczej – edukacja rodziny i opiekuna - Praktyczne wyliczenie podstawowej diety przemysłowej, zastosowanie wzoru Broca, obliczanie BMI - Sposoby podawania diet przemysłowych		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
A. Wykaz literatury obowiązkowej: (red.)A.Zmarzły – Domowe żywienie dojelitowe pacjentów dorosłych - P.Matras – Leczenie żywieniowe - procedury Wykaz literatury uzupełniającej: - A.Kupała – Praktyczny przewodnik po ONS - Podstawy żywienia klinicznego - A.Członkowska i wsp. - Żywienie dojelitowe i pozajelitowe w udarze mózgu — stanowisko Grupy Ekspertów Sekcji Chorób Naczyniowych Polskiego Towarzystwa Neurologicznego - A.Karbowiczek - Leczenie żywieniowe w neurologii — stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część II. Rola żywienia w chorobie Parkinsona		

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS) **	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z asystentem (wykłady + ćwiczenia)	5
Praca własna studenta	21
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	26
Punkty ECTS za moduł	1

* moduł kształcenia to szeroko rozumiany przedmiot lub grupa przedmiotów.

** 1 punkt ECTS oznacza 25-30 godzin pracy słuchacza w różnych formach takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UŚ, zakł. leczenia ambulatoryjnego itp.; wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia; przygotowanie się do zajęć (oprac. i rozszerzenie sylabusu – OP)